Åarjelsaemien baakoelæstoe kultuvremojhtesidie

Åarjelsaemien (akten giertien/gellien giertien)	Daaroen (Nöörjesne)	Daaroen (Sveerjesne)
Aajege/ Aajegh	Myrkilde (stor)	Myrkälla (stor)
Aallije/ Aallijh ¹	Heller, løs stein som henger utover og danner en <i>lihpie</i> som man kan gå inn i	Klippöverhäng eller hålrum mellan stenar (som man kan gå in i)
Aernie/ Aernieh	Ildsted	Härd
Aerpievuekien sijjie/ Aerpievuekien sijjieh ²	Tradisjonelt sted	Plats med tradition
Baalka/ Baalkah	Sti	Stig
Biessengaelmie/ Biessengaelmieh ³ (Lohkh aaj <i>Duvriengaelmie</i>)	Bjørnegrav	Björngrav
Biessienjelleme-sijjie/ Biessienjelleme- sijjieh ⁴	Neverflekkings-sted	Nävertäkt
Boere/ Boerh (Lohkh aaj Boerove, Båårestahke, Giedtienbåaroe, Giedtiensåaja)	Fangarm til reingjerde	Fångstarm (styrarm för ren)
Boerne/ Boernh	Melkegrop, kjøttgjemme	Mjölkgrop, matförvarings- grop
Boerove/ Boerovh (Lohkh aaj <i>Boere</i> , <i>Båårestahke</i> , <i>Giedtienbåaroe</i> , <i>Giedtiensåaja</i>)	Fangarm til reingjerde	Fångstarm (styrarm för ren)
Buhtjemenjuana/ Buhtjemenjuanah ⁵	Melketange	Mjölkningsnäs/-udde
Buvrie/ Buvrieh	Bur	Härbre ⁶ (förrådsbod)
Buvriesijjie/ Buvriesijjieh	Burplass	Plats där förrådsbod stått
Båårestahke/ Båårestahkh (Lohkh aaj <i>Boere</i> , <i>Boerove</i> , <i>Giedtienbåaroe</i> , <i>Giedtiensåaja</i>)	Fangarm til reingjerde	Fångstarm (styrarm för ren)
Derhviegåetie/ Derhviegåetieh (Lohkh aaj <i>Gåetie, Kåavagåetie,</i> Låavthgåetie, Tsegkiegåetie)	Torvgamme	Torvkåta

Derviemæjla/ Derviemæjlah (Lohkh aaj <i>Derviemijle</i>)	Tjæremile	Tjärdal
Derviemijle/ Derviemijlh (Lohkh aaj <i>Derviemæjla</i>)	Tjæremile	Tjärdal
Dïjtje/ Dïjtjh (Lohkh aaj <i>Grööfta, Krööpte, Veajhta</i>)	Grøft, dike	Dike
Duvriengaelmie/ Duvriengaelmieh (Lohkh aaj <i>Biessengaelmie</i>)	Bjørnegrav	Björngrav
Dållevaartije/ Dållevaartijh ⁷ (Lohkh aaj <i>Vaartije</i>)	Ildvarde (varslingssystem) ⁸	Vårdkase
Feabpore/ Feabporh (Lohkh aaj <i>Sïetere</i>)	Seter	Fäbod
Fievsie/ Fievsieh	Fjøs	Ladugård
Framhte/ Framhth (Lohkh aaj Goesemaadtege, Lahtagoese, Laanoegoese, Årromegoese)	Dverggran ⁹	Dvärggran
Gaadtesåekie/ Gaadtesåekieh	Bjørk hvor en bandt simlene under melking ¹⁰	Björk där man band vajorna under mjölkning
Gaajhtsefievsie/ Gaajhtsefievsieh	Geitfjøs	Gethus
Gaajhtsegåetie/ Gaajhtsegåetieh (Lohkh aaj <i>Tjïejhtegåetie</i>)	Geitgamme	Getkåta
Gaaloe/ Gaaloeh (Lohkh aaj <i>Gaalove</i>)	Vadested	Vadplats
Gaalove/ Gaalovh (Lohkh aaj <i>Gaaloe</i>)	Vadested	Vadplats
Gaaltije/ Gaaltijh	Kilde, oppkomme	Kallkälla
Gaavnemesijjie/ Gaavnemesijjieh	Funnsted	Fyndplats
Gaelmie jalkadahkesne/ Gaelmieh jalkadahkesne	Flatmarksgrav	Flatmarksgrav
Gaelmie/ Gaelmieh (Lohkh aaj <i>Kroepte</i>)	Utmarksgrav	Grav i naturen
Gaelmiesijjie/ Gaelmiesijjieh (Lohkh aaj <i>Kroeptesijjie</i>)	Gravplass i utmark ¹¹	Gravplats i naturen ¹²

Gedtie-gropte ¹³ (Lohkh aaj <i>Sarvenkråave</i> , <i>Sarvon</i> gråvoh, Vijremekrogke, Vijremesvaalke, Vupme)	Fangstgrop	Fångstgrop
Giedtaevjie/ Giedtaevjieh (Lohkh aaj <i>Giedtieaevjie,</i> <i>Giedtieaevtie</i>)	Gammel reingjerdeplass	Gammal renvall
Giedtie/ Giedtieh	Reingjerde	Rengärda
Giedtieaevjie/Giedtieaevjieh (Lohkh aaj <i>Giedtaevjie, Giedtieaevtie</i>)	Gammel reingjerdeplass	Gammal renvall
Giedtieaevtie/ Giedtieaevtieh ¹⁴ (Lohkh aaj <i>Giedtaevjie</i> , <i>Giedtieaevjie</i>)	Gammel reingjerdeplass	Gammal renvall
Giedtienbåaroe/ Giedtienbåaroeh (Lohkh aaj <i>Boere, Boerove,</i> <i>Båårestahke, Giedtiensåaja</i>)	Fangarm til reingjerde	Fångstarm (styrarm för ren)
Giedtienjuana/ Giedtienjuanah	Gjerdetange	Gärde på näs/udde
Giedtiensåaja/ Giedtiensåajah (Lohkh aaj <i>Boere, Boerove, Båårestahke, Giedtienbåaroe</i>)	Fangarm til reingjerde	Fångstarm (styrarm för ren)
Giedtiesååle/ Giedtiesåålh	Gjerdeholme	Gärdeholme
Gierkiedievhteme jïenemehaevtie/- svaalke / Gierkiedievhteme jïenemehaevtieh/-svaalkh	Steinfylld grop eller grop overdekket med stein i bakken/ bergrevne for å forhindre at rein trampet ned i den	Stenfylld grop eller grop övertäckt med sten i mark/ bergskreva för att förhindra att ren trampade ned i den
Gierkiegievlie/ Gierkiegievlieh	Steinlagt ring	Stenring
Gierkielihpie/ Gierkielihpieh (Lohkh aaj <i>Lahtagierkie</i> , <i>Lihphgierkieh</i> , <i>Lihpie</i>)	Steinblokk med heller	Berghäll som man kan söka skydd under
Gierkiespealhkoe/ Gierkiespealhkoeh	Steinbrudd	Stenbrott/täkt
Gierkievuebnie/ Gierkievuebnieh (Lohkh aaj <i>Soevesthvuebnie</i>)	Steinovn	Stenugn
Goerne/ Goernh (Lohkh aaj <i>Goernegåetie</i>)	Kvern	Kvarn
Goernegåetie/ Goernegåetieh (Lohkh aaj <i>Goerne</i>)	Kvernhus	Kvarnhus

Goesemaadtege/ Goesemaadtegh Schalagers Grantre for å bu under (Lohkh aaj Framhte, Laanoegoese) Govneskaarhtegaavnoe/ Govneskaarhtegaavnoeh (Lohkh aaj Skaarhtegaavnoeh (Lohkh aaj Dijtje, Krööpte, Veajhta) Gäetie/ Gäetieh (Lohkh aaj Dijtje, Krööpte, Veajhta) Gäetie/ Gäetieh (Lohkh aaj Dijtje, Krööpte, Veajhta) Gäetier/ Gäetieh (Lohkh aaj Dijtje, Krööpte, Veajhta) Gäetier/ Gäetieh (Lohkh aaj Dijtje, Krööpte, Veajhta) Gäetierigkie/ Gäetierigkieh (Lohkh aaj Gäetierigkieh) Gäetierigkie/ Gäetierigkieh (Lohkh aaj Gäetierigkieh) Gäetierigkie/ Gäetierigkieh, Gööthsijjie, Käte-rike) Gäetierigkie/ Gäetierigkie, Gööthsijjie, Käte-rike) Gööthsijjie (Lohkh aaj Gäetierigkie, Gööthsijjie, Käte-rike) Gööthsijjie (Lohkh aaj Gäetierigkie, Gäetiesijjie, Käte-rike) Leahnaj gäetierigkie/ Jeahnaj gäetierigkie/ Jeahnaj gäetierigkie/ Staaloej gäetiesijjie, Maadtoen orresje, Staaloej gäetiesijjie, Staaloej gäetierigkie, Staaloej gä			
Govneskaarhtegaavnoeh (Lohkh aaj Skaarhtegaavnoe) Gröfta/ Grööftah ¹⁶ (Lohkh aaj Dūţie, Krööpte, Veajhta) Gâetie/ Gâetieh (Lohkh aaj Dūţie, Krööpte, Veajhta) Gâetierigkie/ Gâetierigkieh ¹⁷ (Lohkh aaj Gaetierigkieh) Gâetierigkie/ Gâetierigkieh ¹⁷ (Lohkh aaj Gâetierigkieh, Gööthsijjie, Kâte-rike) Gâetierigkie/ Gâetierigkie, Gööthsijjie, Kâte-rike) Gâetierigkie/ Gâetierigkie, Gööthsijjie, Kâte-rike) Gâetierigkie/ Gâetierigkie, Gööthsijjie, Kâte-rike) Gööthsijjie (Lohkh aaj Gâetierigkie, Gâetiesijjie, Kâte-rike) Jeahnaj gâetierigkie/ Jeahnaj gâetierigkie/ Staaloej gâetiesijjie, Staaloei gâetiesijjie, Staaloei gâetiesijjie, Staaloei gâetierigkie, Staaloej gâetiesijjie, Staaloej gâetierigkie, Staa	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Grantre for å bu under	Gran man kan bo under
(Lonkh aaj Dijtje, Krööpte, Veajhta) Gäetie/ Gäetieh Gamme Kåta (Lonkh aaj Derhviegåetie, Käavagåetie, Låavthgåetie, Tsegkiegåetie) Gäetierigkie/ Gäetierigkieh ¹⁷ Gammetuft (der selve gamma har stått/står) Kåtatomt Gåetiesijjie/ Gåetiesijjie, Gööthsijjie, Kåte-rike) Gammetuft/ gammeplass Kåtatomt Gööthsijjie (Lonkh aaj Gåetierigkie, Gööthsijjie, Kåte-rike) Gammetufter Kåtatomt Gööthsijjie (Lonkh aaj Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Kåte-rike) Stallotuft Stalotomt Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåe	Govneskaarhtegaavnoe/ Govneskaarhtegaavnoeh	Slaggforekomst	Slaggförekomst
(Lohkh aaj Derhviegåetie, Kåavagåetie, Låavthgåetie, Tsegkiegåetie) Gäetierigkie/ Gåetierigkieh³²² Gammetuft (der selve gamma har stått/står) Kåtatomt Gåetierigkie/ Gåetiesijjie, Gööthsijjie, Kåte-rike) Gammetuft/ gammeplass Kåtatomt Gåetiesijjie/ Gåetiesijjieh (Lohkh aaj Gåetierigkie, Gööthsijjie, Kåte-rike) Gammetufter Kåtatomter Gööthsijjie (Lohkh aaj Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Kåte-rike) Stallotuft Stalotomt Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, S	•	Grøft, dike	Dike
(Lohkh aaj Gåetiesijjie, Gööthsijjie, Kåte-rike) gamma har stått/står) Gåetiesijjie/ Gåetiesijjieh (Lohkh aaj Gåetierigkie, Gööthsijjie, Kåte-rike) Gammetuft/ gammeplass Kåtatomt Gööthsijjie (Lohkh aaj Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Kåte-rike) Gammetufter Kåtatomter Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetiesijjie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Stallotuft Stalotomt Jeahnaj gåetiesijjie/ Jeahnaj gåetiesijjie, Staaloej gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Stallotuft Stalotomt Jeatjah Annet Övrigt Jåhtadahke/ Jåhtadahkh Flytteveg Flyttled Jårtesie²0 (Lohkh aaj Måaroe(a)våarhkoe) Beingjemme Bengömma Krobpe/ Krobph Grop Grop²¹	(Lohkh aaj <i>Derhviegåetie,</i> Kåavagåetie, Låavthgåetie,	Gamme	Kåta
(Lohkh aaj Gåetierigkie, Gööthsijjie, Kåte-rike) Gööthsijjie (Lohkh aaj Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Kåte-rike) Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetierigkie (Lohkh aaj Jeahnaj gåetierigkie) (Lohkh aaj Jeahnaj gåetiesijjie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Jeahnaj gåetiesijjie/ Jeahnaj gåetiesijjie, Staaloei gåetiesijjie, Staaloei gåetiesijjieh (Lohkh aaj Jeahnaj gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Jeatjah Annet Övrigt Jåhtadahke/ Jåhtadahkh Flytteveg Flyttled Jårtesie²0 (Lohkh aaj Måaroe(a)våarhkoe) Krobpe/ Krobph Grop Grop²¹	(Lohkh aaj <i>Gåetiesijjie, Gööthsijjie,</i>	•	Kåtatomt
(Lohkh aaj Gåetierigkie, Gåetiesijjie, Kåte-rike) Jeahnaj gåetierigkie/ Jeahnaj gåetierigkieh setierigkieh setierigkieh setierigkieh setierigkieh setierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Jeahnaj gåetiesijjie/ Jeahnaj gåetiesijjie, Stallotuft staaloesijjieh setiesijjieh setiesijjieh setiesijjieh setiesijjieh, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Jeatjah Annet Övrigt Jåhtadahke/ Jåhtadahkh Flytteveg Flyttled Jårtesie²0 Beingjemme Bengömma (Lohkh aaj Måaroe(a)våarhkoe) Krobpe/ Krobph Grop Grop²¹	(Lohkh aaj <i>Gåetierigkie, Gööthsijjie,</i>	Gammetuft/ gammeplass	Kåtatomt
gåetierigkieh ¹⁸ (Lohkh aaj Jeahnaj gåetiesijjie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Jeahnaj gåetiesijjie/ Jeahnaj gåetiesijjieh ¹⁹ (Lohkh aaj Jeahnaj gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetierigkie Stallotuft Stallotuft Stallotuft Stallotuft Stallotuft Stallotuft Stallotumt St	(Lohkh aaj <i>Gåetierigkie, Gåetiesijjie,</i>	Gammetufter	Kåtatomter
gåetiesijjieh ¹⁹ (Lohkh aaj Jeahnaj gåetierigkie, Maadtoen orresje, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie) Jeatjah Annet Övrigt Jåhtadahke/ Jåhtadahkh Flytteveg Flyttled Jårtesie ²⁰ (Lohkh aaj Måaroe(a)våarhkoe) Krobpe/ Krobph Grop Grop ²¹	gåetierigkieh ¹⁸ (Lohkh aaj <i>Jeahnaj gåetiesijjie,</i> <i>Maadtoen orresje, Staaloej</i> <i>gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie,</i>	Stallotuft	Stalotomt
Jåhtadahke/ Jåhtadahkh Flytteveg Flyttled Jårtesie ²⁰ Beingjemme Bengömma (Lohkh aaj <i>Måaroe(a)våarhkoe</i>) Krobpe/ Krobph Grop Grop ²¹	gåetiesijjieh ¹⁹ (Lohkh aaj <i>Jeahnaj gåetierigkie,</i> <i>Maadtoen orresje, Staaloej</i> <i>gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie,</i>	Stallotuft	Stalotomt
Jårtesie ²⁰ (Lohkh aaj <i>Måaroe(a)våarhkoe</i>) Krobpe/ Krobph Grop Grop ²¹	Jeatjah	Annet	Övrigt
(Lohkh aaj <i>Måaroe(a)våarhkoe</i>) Krobpe/ Krobph Grop Grop ²¹	Jåhtadahke/ Jåhtadahkh	Flytteveg	Flyttled
		Beingjemme	Bengömma
		Grop	Grop ²¹

Kroepte/ Kroepth (Lohkh aaj <i>Gaelmie</i>)	Grav (særlig i forbindelse med kirkegård)	Grav (särskilt i förbindelse med kyrkogård)
Kroeptesijjie/ Kroeptesijjieh (Lohkh aaj <i>Gaelmiesijjie</i>)	Gravplass (særlig i forbindelse med kirkegård)	Gravplats (särskilt i förbindelse med kyrkogård)
Krogke/ Krogkh (Lohkh aaj <i>Krobpe</i>)	Grop	Grop ²²
Krööpte/ Krööpth (Lohkh aaj <i>Dïjtje, Grööfta, Veajhta</i>)	Grøft, dike	Dike
Kåavagåetieh/ Kåavagåetieh (Lohkh aaj <i>Derhviegåetie, Gåetie,</i> Låavthgåetie, Tsegkiegåetie)	Gamme med forgang	Kåta med förgång
Kåte-rike ²³ (Lohkh aaj <i>Gåetierigkie, Gåetiesijjie,</i> <i>Gööthsijjie</i>)	"[] gamla, förfädernas kåtatomter i skogen []"	"[] gamla, förfädernas kåtatomter i skogen []"
Laanoegoese/ Laanoegoesh ²⁴ (Lohkh aaj <i>Framhte</i> , <i>Goesemaadtege</i> , <i>Lahtagoese</i> , <i>Årromegoese</i>)	Grantre for å bu under	Gran man kan bo under
Lahtagierkie/ Lahtagierkieh ²⁵ (Lohkh aaj <i>Gierkielihpie</i> , <i>Lihphgierkieh</i> , <i>Lihpie</i>)	Stor stein/steinblokk som det er plass til og sove og/eller bo under	Stor sten/stenblock som det är plats till att sova och/eller bo under
Lahtagoese/ Lahtagoesh ²⁶ (Lohkh aaj <i>Framhte, Goesemaadtege,</i> <i>Laanoegoese, Årromegoese</i>)	Lodden gran som en kan bo/ sove under	Gran med tätt grenverk som man kan bo/sova under
Liephbielie/ Liephbielieh	Gapahuk	Vindskydd
Lihphgierkieh (Lohkh aaj <i>Gierkielihpie, Lahtagierkie,</i> <i>Lihpie</i>)	Steinblokk med heller	Stenblock med klippöverhäng
Lihpie/ Lihpieh (Lohkh aaj <i>Gierkielihpie, Lahtagierkie,</i> <i>Lihphgierkieh</i>)	Overhengende berghelle ²⁷	Klippöverhäng
Lihpiegaelmie/Lihpiegaelmieh ²⁸	Grav under en berghelle	Grav under en berghäll
Lovvebahke/ Lovvebahkh (Lohkh aaj <i>Lovvesjimmiepluevie</i>)	Hvilebakke for rein	Vilobacke för ren
Lovvesjimmiepluevie/ Lovvesjimmiepluevieh ²⁹ (Lohkh aaj <i>Lovvebahke</i>)	Hvileplass for rein på myr	Viloplats för ren på myr
Låavthgåetie/ Låavthgåetieh (Lohkh aaj <i>Derhviegåetie</i> , <i>Gåetie</i> ,	Teltgamme	Tältkåta 5/16

Kåavagåetie, Tsegkiegåetie)		
Låavthgåetiesijjie/ Låavthgåetiesijjieh (Lohkh aaj <i>Låavthsijjie</i>)	Teltgammeplass	Tältkåtaplats
Låavthsijjie/ Låavthsijjieh (Lohkh aaj <i>Låavthgåetiesijjie</i>)	Teltgammeplass	Tältkåtaplats
Maadtoen orresje/ Maadtoen orresjh ³⁰ (Lohkh aaj Jeahnaj gåetierigkie, Jeahnaj gåetiesijjie, Staaloej gåetierigkie, Staaloej gåetiesijjie, Staaloesijjie)	Stallotuft	Stalotomt
Mæjla/ Mæjlah	Kullmile	Kolmila
Mojhtese/ Mojhtesh	Minnesmerke	Minnesmärke
Måaroe(a)krogke/ Måaroe(a)krogkh ³¹	Beingrop	Bengrop
Måaroe(a)våarhkoe/ Måaroe(a)våarhkoeh ³² (Lohkh aaj <i>Jårtesie</i>)	Beingjemme	Bengömma
Naevstie/ Naevstieh (Lohkh aaj <i>Vïnhtsegåetie</i>)	Naust	Båthus
Neblie/ Neblieh (Lohkh aaj <i>Rååjse</i>)	Steinrøys ³³	Stenröse ³⁴
Nuvhlie/ Nuvhlieh ³⁵	Vargeld i furugadd	Vargeld i tjärtall
Orresje/ Orresjh (Lohkh aaj <i>Veasoe, Årroehsijjie,</i> <i>Årromesijjie</i>)	Boplass	Boplats/viste
Pronte/ Pronth	Myrtjern	Myrtjärn
Prutnie/ Prutnieh (Lohkh aaj <i>Tjaetsie-prutnie</i>)	Brønn	Brunn
Pruvvie/ Pruvvieh (Lohkh aaj <i>Syölmedahke</i>)	Bru	Bro
Raarhkoegiedtie/ Raarhkoegiedtieh	Reinskillingsgjerde	Renskiljningsgärde
Raastestïegle/ Raastestïeglh (Lohkh aaj <i>Raastetsïegle</i>)	Grensemarkering	Gränsmärke
Raastetsïegle/ Raastetsïeglh (Lohkh aaj <i>Raastestïegle</i>)	Grensemarkering	Gränsmärke

Rihrehke/ Rihrehkh	Flytteveg	Flyttväg
Ruevtieskaarhte	Jernslagg	Järnslagg
Råafa/ Råafah ³⁶ (Lohkh aaj <i>Råafoe(a), Råafoebuvrie</i>)	Oppbevaringsgamme uten aernie (ildsted)	Förrådskåta utan <i>aernie</i> (härd)
Råafoe(a)/ Råafoe(a)h ³⁷ (Lohkh aaj <i>Råafa, Råafoebuvrie</i>)	Åpent skur på stolper med tak og gulv (til å oppbevare diverse)	Öppen byggnad på stolpar med tak och golv (till att förvara diverse i)
Råafoebuvrie/ Råafoebuvrieh ³⁸ (Lohkh aaj <i>Råafa, Råafoe(a)</i>)	Åpent skur på stolper med tak og gulv (til å oppbevare diverse)	Öppen byggnad på stolpar med tak och golv (till att förvara diverse i)
Rååjse/ Rååjsh (Lohkh aaj <i>Neblie</i>)	Steinrøys ³⁹	Stenröse ⁴⁰
Röönjemerååjse/ Röönjemerååjsh	Rydningsrøys	Röjningsröse
Sarvenkråave/ Sarvenkråavh ⁴¹ (Lohkh aaj <i>Gedtie-gropte, Sarvon</i> gråvoh, Vijremekrogke, Vijremesvaalke, Vupme)	Fangstgrop for elg	Fångstgrop för älg
Sarvon gråvoh ⁴² (Lohkh aaj <i>Gedtie-gropte,</i> <i>Sarvenkråave, Vijremekrogke,</i> <i>Vijremesvaalke, Vupme</i>)	"[] älggropar []"	"[] älggropar []"
Siejtie/ Siejtieh ⁴³	Seide	Sejte
Sïelkedahke/ Sïelkedahkh (Lohkh aaj <i>Sïelkestahke</i>)	Båtstø	Båtlänning
Sïelkestahke/ Sïelkestahkh (Lohkh aaj <i>Sïelkedahke</i>)	Båtstø	Båtlänning
Sïetere/ Sïeterh (Lohkh aaj <i>Feabpore</i>)	Seter	Fäbod
Sijhtie/ Sijhtieh	Forrådsstilling	Förrådsställning
Sjeltie/ Sjeltieh	Markedsplass	Marknadsplats
Sjïeleboerne/ Sjïeleboernh ⁴⁴	Offergrop	Offergrop
Sjïelegierkie/ Sjïelegierkieh ⁴⁵ (Lohkh aaj <i>Verogerke</i>)	Offerstein	Offersten
Sjïelesijjie/ Sjïelesijjieh ⁴⁶	Offerplass	Offerplats

(Lohkh aaj <i>Vero</i>)		
Skaarhtegaavnoe (Lohkh aaj <i>Govneskaarhtegaavnoe</i>)	Slaggforekomst	Slaggförekomst
Slaameldhgåetie/ Slaameldhgåetieh ⁴⁷ (Lohkh aaj <i>Slaamemegåetie</i>)	Forfalt gamme	Kåtalämning
Slaamemegåetie/ Slaamemegåetieh ⁴⁸ (Lohkh aaj <i>Slaameldhgåetie</i>)	Forfalt gamme	Kåtalämning
Slaamoegåetie/ Slaamoegåetieh ⁴⁹	Gamme i forfall	Kåta i förfall
Soevesdahke/ Soevesdahkh ⁵⁰ (Lohkh aaj <i>Soevestahke</i>)	Røykmile	Rökmila
Soevestahke/ Soevestahkh ⁵¹ (Lohkh aaj <i>Soevesdahke</i>)	Røykild (for å holde insekter borte fra reinen)	Rökeld (för att hålla insekter borta från renen)
Soevesthvuebnie/ Soevesthvuebnieh ⁵² (Lohkh aaj <i>Gierkievuebnie</i>)	Røykovn	Rök
Spaenjieguvvie/ Spaenjieguvvieh ⁵³	Hellemaling	Hällmålning
Spaenjietjaalege/ Spaenjietjaalegh ⁵⁴	Helleristning	Hällristning
Spidtje/ Spidtjh	Nybygg, småbruk	Nybygge, småbruk
Staaloej gåetierigkie/ Staaloej gåetierigkieh ⁵⁵ (Lohkh aaj <i>Jeahnaj gåetierigkie</i> , <i>Jeahnaj gåetiesijjie</i> , <i>Maadtoen orresje</i> , <i>Staaloej gåetiesijjie</i> , <i>Staaloesijjie</i>)	Stallotuft	Stalotomt
Staaloej gåetiesijjie/ Staaloej gåetiesijjieh ⁵⁶ (Lohkh aaj <i>Jeahnaj gåetierigkie,</i> <i>Jeahnaj gåetiesijjie, Maadtoen orresje,</i> <i>Staaloej gåetierigkie,</i> Staaloesijjie)	Stallotuft	Stalotomt
Staaloesijjie/ Staaloesijjieh ⁵⁷ (Lohkh aaj <i>Jeahnaj gåetierigkie,</i> <i>Jeahnaj gåetiesijjie, Maadtoen orresje,</i> <i>Staaloej gåetierigkie, Staaloej</i> <i>gåetiesijjie</i>)	Stallotuft	Stalotomt
Stïegle/ Stïeglh (Lohkh aaj <i>Tsïegle</i>)	Veimerke	Vägmarkering
Ståapoe(a)/ Ståapoe(a)h	Hus	Hus

Ståapoesijjie/ Ståapoesijjieh ⁵⁸	Husplass	Husgrund
Stååkedimmiesijjie/ Stååkedimmiesijjieh ⁵⁹	Lekplass for barn	Lekplats för barn
Suejnietjuahpa/ Suejnietjuahpah (Lohkh aaj <i>Suejnietjåahpoe</i>)	Sennegrassted	Skohötäkt
Suejnietjåahpoe/ Suejnietjåahpoeh (Lohkh aaj <i>Suejnietjuahpa</i>)	Sennegrassted	Skohötäkt
Syölmedahke/ Syölmedahkh ⁶⁰ (Lohkh aaj <i>Pruvvie</i>)	Bru av mindre størrelse (bekk-terskel)	Bro (liten)
Tjaalege/ Tjaalegh	Ristning	Ristning
Tjaetsie-prutnie/ Tjaetsie-prutnieh (Lohkh aaj <i>Prutnie</i>)	Brønn	Brunn
Tjïejhtegåetie/ Tjïejhtegåetieh (Lohkh aaj <i>Gaajhtsegåetie</i>)	Geitgamme	Getkåta
Tjïekemesijjie vijrijasse/ Tjïekemesijjieh vijrijasse ⁶¹	Bogastelle	Skåre/ jaktvärn
Tjïrrekrogke/ Tjïrrekrogkh ⁶²	Kullgrop	Kolningsgrop
Tjåanghkoesijjie/ Tjåanghkoesijjieh ⁶³	Samlingsplass (for mennesker)	Samlingsplats (för människor)
Tjåerviehåajje/ Tjåerviehåajjh ⁶⁴ (Lohkh aaj <i>Tjåervietjåanghkoe,</i> <i>Tjåervievåarhkoe</i>)	Hornhaug	Hornhög
Tjåervietjåanghkoe/ Tjåervietjåanghkoeh (Lohkh aaj <i>Tjåerviehåajje,</i> <i>Tjåervievåarhkoe</i>)	Hornsamling	Hornsamling
Tjåervievåarhkoe/ Tjåervievåarhkoeh ⁶⁵ (Lohkh aaj <i>Tjåervietjåanghkoe,</i> <i>Tjåerviehåajje</i>)	Hornlagringsplass	Hornlagringsplats
Tseegkuve/ Tseegkuvh ⁶⁶	Reinoffer	Renoffer
Tseegkuvesijjie/ Tseegkuvesijjieh ⁶⁷	Reinofferplass	Renofferplats
Tsegkiegåetie/ Tsegkiegåetieh (Lohkh aaj <i>Derhviegåetie, Gåetie,</i> Kåavagåetie, Låavthgåetie)	Kløftstangsgamme	Klykstångskåta

T " /T "		V
Tsïegle/ Tsïeglh (Lohkh aaj <i>Stïegle</i>)	Veimerke	Vägmarkering
Tsikku ⁶⁸	Reinoffer	Renoffer
Vaartije/ Vaartijh (Lohkh aaj <i>Dållevaartije</i>)	Varde (retningsmerke) ⁶⁹	Rösning
Veajhta/ Veajhtah (Lohkh aaj <i>Dïjtje, Grööfta, Krööpte</i>)	Grøft, dike	Dike
Veasoe/ Veasoeh (Lohkh aaj <i>Orresje</i> , <i>Årroehsijjie</i> , <i>Årromesijjie</i>)	Oppholdssted (for mennesker)	Uppehållsplats (för människor)
Vero ⁷⁰ (Lohkh aaj <i>Sjïelesijjie</i>)	Offerplass	Offerplats
Verogerke ⁷¹ (Lohkh aaj <i>Sjïelegierkie</i>)	Offerstein	Offersten
Viermievåarhkoe/ Viermievåarhkoeh ⁷²	Forvaringsplass for garn	Förvaringsplats för nät
Vijremekrogke/ Vijremekrogkh ⁷³ (Lohkh aaj <i>Gedtie-gropte</i> , Sarvenkråave, Sarvon gråvoh, Vijremesvaalke, Vupme)	Fangstgrop	Fångstgrop
Vijremesvaalke/ Vijremesvaalkh (Lohkh aaj <i>Gedtie-gropte,</i> Sarvenkråave, Sarvon gråvoh, Vijremekrogke, Vupme)	Fangstgrop	Fångstgrop
Vïnhtsegåetie/ Vïnhtsegåetieh (Lohkh aaj <i>Naevstie</i>)	Naust	Båthus
Virosadje ⁷⁴	Offerplass	Offerplats
Voejedahke/ Voejedahkh (Lohkh aaj <i>Voejehtahke</i>)	Svømmested for reinflokken over elv el. vann	Simplats för renflocken över älv el. vatten
Voejehtahke/ Voejehtahkh (Lohkh aaj <i>Voejedahke</i>)	Svømmested for reinflokken over elv el. vann	Simplats för renflocken över älv el. vatten
Voessjemekrogke/ Voessjemekrogkh ⁷⁵	Kokegrop	Kokgrop
Vuarhka/ Vuarhkah (Lohkh aaj <i>Våarhkoe</i>)	Oppbevaringssted	Förvaringsplats
Vupme ⁷⁶ (Lohkh aaj <i>Gedtie-gropte,</i> <i>Sarvenkråave, Sarvon gråvoh,</i>	Fangstgrop	Fångstgrop

Vijremekrogke, Vijremesvaalke)		
Våarhkoe/ Våarhkoeh (Lohkh aaj <i>Vuarhka</i>)	Oppbevaringssted	Förvaringsplats
Årroehsijjie/ Årroehsijjieh (Lohkh aaj <i>Orresje</i> , <i>Veasoe</i> , <i>Årromesijjie</i>)	Boplass	Boplats/viste
Årromegoese/ Årromegoesh ⁷⁷ (Lohkh aaj <i>Framhte, Goesemaadtege,</i> <i>Laanoegoese, Lahtagoese</i>)	Bogran	Bogran
Årromesijjie/ Årromesijjieh (Lohkh aaj <i>Orresje</i> , <i>Veasoe</i> , <i>Årroehsijjie</i>)	Boplass	Boplats/viste

Bergsland, Knut & Mattsson Magga, Lajla. 1993. Åarjelsaemien-daaroen baakoegærja, Sydsamisk-norsk ordbok. 2. upplag. Idut 2007. Tillägg av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. En alternativ norsk översättning till Bergsland & Mattsson Maggas (2007) beskrivning av aallije kan vara "Aallije – Rom mellom store steinblokker som har løsnet fra berg, eller rom i fjell, som har sprukket." Under våren 2011 har det förekommit tre träffar med en arbetsgrupp bestående av Snåsa kommuns sydsamiska språkkonsulent Ellen Bull Jonassen, de två sydsamiska traditionsbärarna Jonar Thomasson och Nils Arvid Westerfiell och projektmedarbetare Mariana Olofsson representerande Saemieh Saepmesne- I det samiska rummet. Grunden till träffarna är att de tre först nämnda vid olika tillfällen (allt i från ordlistans uppkomst till senare tid) har blivit kontaktade och rådfrågade om ord på kulturminnen. Detta ledde emellanåt till olika svar på samma frågor och ofta till dubbelarbete i försöket med att få ihop en kválitetssäkrad sydsamisk ordlista för kulturminnen. Vid ett sådant tillfälle togs det bland annat upp vad som är skillnaden mellan en lihpie ('klippöverhäng' som vi har skrivit i denna ordlista) och en aallije ("heller, løs stein som henger utover og danner en lihpie som man kan gå inn i", Bergsland & Mattsson Magga, 2. uppl. Idut 1993). Kort sammanfattat går åsikterna i sär om vilket av orden som används vid respektive tillfälle. I ett område kan en lihpie benämnas som en aallije, medan det i ett annat område är större skillnader i begreppen och vad som är vad. I det första tillfället förklarades det med att oberoende av om det är ett klippöverhäng eller ett hålrum mellan stora stenblock är begreppet aallije synonymt med att det är en beboelig plats för människor. Vid det tillfället verkar det inte läggas någon större åtskillnad i exakt hur platsen ser ut (jmfr. med tidigare beskrivning av aallije och lihpie). Exempel på gemensamma användningsområden för aallijh och lihpieh verkar åtminstone vara att de kan användas som (tillfälliga) boplatser, skydd mot väder och vind, förvaringsplatser m.m. Med tanke på att sydsamiskt område täcker ett stort geografiskt område finns det sannolikt fortsatt fler olika lokala varianter eller betydelser för aallije och lihpie. Det som är skrivet här är endast två-tre varianter. I denna ordlistas förklaring av vad aallije är, har vi i första hand valt att utgå från den norska översättningen som återfinns i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

² Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. *Biessengaelmie* betyder "det heliga djurets grav" på grund av att björnen var/är helig i det samiska samhället. Mebius, Hans. *Bissie: studier i samisk religionshistoria*. 2 uppl. Östersund: Jengel, 2007, 96-97. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶ 'Härbre' är även känd som 'häbbre' i norra Sverige. Svenska Wikipedia.

http://sv.wikipedia.org/wiki/H%C3%A4rbre (Hämtad 2011-06-15).

⁷ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU). Fornminneregisterets nomenklaturliste. http://www.niku.no/fornminne/liste_ref.htm (Hämtad 2011-01-18). Svenska Riksantikvarieämbetet (RAÄ). Informationssystemet för fornminnen – lista med lämningstyper och antikvarisk praxis. Version 3.4. http://www.raa.se/cms/showdocument/documents/extern_webbplats/2007/augusti/varia2007_7.pdf (Hämtad 2011-02-07). I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) är betydelsen av 'varde' detsamma som ett varslingssystem och motsvarigheten i RAÄs lista blir 'vårdkase'. För att NIKUs 'varde' inte ska förväxlas med 'varde' i samma mening som RAÄs 'rösning' så särskiljs de med de samiska orden *dållevaartije* (varde, varslingssystem) och *vaartije* (varde, retningssystem). NIKUs beskrivning av 'røys' passar bättre tillsammans med RAÄs beskrivning av 'rösning'. NIKU (2011-01-18): 'Røys' – "Steinrøys av ubestemmelig karakter som ikke med sikkerhet kan avskrives som kulturminne. Det kan være naturdannelse, sammenkastet rydningsstein av uviss dato, grensemerke og, tilfeldig steinansamling etc." RAÄ (2011-02-07): 'Rösning' – "En eller flera stenar uppresta eller upplagda stenar som kan ha fungerat som riktmärke eller liknande". I NIKUs nomenklaturliste är 'vete' en annan variant av 'varde' i betydelsen av ett varslingssystem.

⁹ En *framhte* (dvärggran) kan liksom en *laanoegoese* eller en *lahtagoese* användas till att bo eller vila in under. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "framhte – dverggran (tørr eller frisk); grankjerr til fjells; krypende dvergbjørk". Mattsson Magga, Lajla. *Norsk-sydsamisk ordbok Daaroen-åarjelsaemien baakoegærja*. Idut 2009; "gran – goese [...]; *småvokst gran (tørr eller frisk)* framhte [...]". Fjellheim, Sverre, Jåma, Paul & Mjaatvedt, Svein. *Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger*. Sørsamisk kulturminneregistrering, rapport nr 1. 1987, 168; "Framhte = Forkrøplet gran".

¹⁰ "Bjørk hvor en bandt simlene under melking" (*gaadtesåekie*) är en översättning av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "gaadte-såekie – bjørk til tjoring".

Lämningstypen *gaelmiesijjie* syftar till att det ligger fler än en människa begravd där. Till skillnad från NIKUs nomenklaturlistes (2011-01-18) 'gravfelt' behöver det inte vara fler än fem gravhögar/gravrösen med ett inbördes avstånd på under 50 meter (jmfr med RAÄs avstånd, se nedan). Med lämningstypen *gaelmiesijjie*-'gravplass' avser vi att det kan ingå gravar från både förhistorisk och historisk tid.

Lämningstypen *gaelmiesijjie* syftar till att det ligger fler än en människa begravd där. Till skillnad från RAÄs listas (2011-01-18) 'gravfält' behöver det inte vara minst fem förhistoriska gravanläggningar med ett inbördes avstånd av högst 20 meter (jmfr med NIKUs avstånd, se ovan). Med lämningstypen *gaelmiesijjie-* 'gravplats' avser vi även att det kan ingå gravar från historisk tid.

¹³ Marek, Václav. *Samene i Susendalen*. Hattfjelldal kommune 1992, 214-215. *Gedtie-gropte* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi.

¹⁴ I Bergsland & Mattson Magga (2007) står det "giedtie-aevtie – sydlig (ord, variant el. betydning)".

¹⁵ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "goese-maadtege – rotenden av gran". Uttrycket "goese-maadtegisnie åereme" används ibland för att beskriva att någon sovit vid rotänden av en gran. Underförstått kan det handla om en *laanoegoese*, en gran som har ett visst utseende och är därav lämplig att bo in under (se nästa fotnot angående *laanoegoese*). I Snåsaområdet kan *laanoegoese* vara mer känt som en 'lurugran' eller en 'bustgran'.

¹⁶ Inlämnat av Westerfjell, Nils Arvid; sydsamisk traditionsbärare, Namsskogan, Nord-Trøndelag. Ordet har varit med i ordlistan från ordlistans början (2009). Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

¹⁷ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Han hänvisar till bruk av ordet efter sin far. Ordet finns också att läsa i Manker, Ernst, *Fångstgropar och stalotomter. Kulturlämningar från lapsk forntid.* Uppsala, 1960, 233. Manker hänvisar till Torkel Tomasson, Vilhelmina.

18 Ibid.

19 Ibid.

Bäckman, Louise & Kjellström, Rolf, (red.), *Kristoffer Sjulssons minnen*. Nordiska museet, 1979, 60. *Jårtesie* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). I flera studier antas bengömmans förekomst bero på önskan av att få eller behålla renlycka, men den kan även ha en mer sakral betydelse och vara en form av hedrande av renen. Begreppet renlycka kan variera från område till område, men gemensamt handlar det om att ha vördnad för renen, hur renhjorden förvaltas samt att det sker på bästa sätt. De renskötare som det går bra för i samband med renskötsel kan till exempel beskrivas som att de har *renlycka*. För att läsa mer om olika typer av

bendepositioner se exempelvis Mebius, *Bissie: studier i samisk religionshistoria*, 139-140. Det står även att läsa mer om förhållandet mellan bendepositioner och renlycka i Andersen, Oddmund. Bone deposits and reindeer luck. *Iskos 17. Recent perspectives on Sámi archaeology in Fennoscandia and North-West Russia*. Proceedings of the First International Conference on Sámi Archaeology, Rovaniemi, 19-22 October 2006. Helsinki: 2009, 7-9, 11-15.

En artikel som finns på internet och berör renskötsel och bengömmor är Andersen, Oddmund. Reindeerherding cultures in northern Nordland, Norway: *Methods for documenting traces of reindeer herders in the landscape and for dating reindeer-herding activities*. Quaternary International: 2010, 3,6-7, 10-11. http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1040618210003733 (Hämtad 2011-04-13).

Läs mer om "Hantering av måltidsben i ett långtidsperspektiv" i Ljungdahl, Ewa. Arkeologi & árbediehtu. Árbediehtu: samiskt kulturarv och traditionell kunskap. Nordin-Jonsson, Åsa, (red.), Sametinget, Kiruna & Centrum för biologisk mångfald, Uppsala. CBM:s skriftserie nr 43. Uppsala: 2010, 125-126.

²¹ 'Boplatsgrop' enligt RAÄ (2011-02-07).

22 Ibid.

²³ Drake, Sigrid. *Västerbottenslapparna under förra hälften av 1800-talet*. Umeå: Två förläggare bokförlag, Facsimileupplaga, 1979, 93. *Kåte-rike* följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi. Drake hänvisar ordets bruksområde till Dorotea socken och Åsele lappmark.

²⁴ I Snåsaområdet kan det vara känt som en 'lurugran' eller en 'bustgran'. I Bergsland & Mattson Magga (2007) står det "laanoe-goese – gran med store grener som man kunne bo under".

²⁵ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland och Mattsson Magga (2007).

²⁶ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland och Mattsson Magga (2007).

²⁷ Den norska översättningen 'overhengende berghelle' är inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "lihpie – heller, bergheller, jf. *aallije"*.

²⁸ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

²⁹ Ibid.

³⁰ Inlämnat av Westerfjell, Nils Arvid; sydsamisk traditionsbärare, Namsskogan, Nord-Trøndelag. Ordet har varit med i ordlistan från ordlistans början (2009). Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). Jonar Thomasson beskriver en *måaroe(a)krogke* som en "grubb, fordypning i bakken, hvor bein ble kastet ned i og steinet ner (eller gravd ned i?)". Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. Vid ett personligt möte och enligt muntlig uppgift från Jonar Thomasson blev benen blev nergrävda dels för att hundar och rovdjur inte skulle komma åt dem och dels för att ha ordning och reda runt omkring sig. Se även fotnot till *jårtesie*.

³² Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³³ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) översätts *rååjse* till 'steinrøys, varde'. I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) överensstämmer inte beskrivningen av 'varde' med det som avses med 'røys' i denna ordlista. Vi väljer att utgå från NIKUs 'røys' och RAÄs beskrivningar av 'röse' och 'rösning'. För att läsa mer om 'varde', se *dållevaartije* – 'ildvarde (varslingssytem)'/vårdkase' och *vaartije* – 'varde (retningsmerke'/rösning'.

³⁴ I RAÄs lista (2011-02-07) syftar 'röse' till en grav vilket kan vara fallet, men behöver inte att vara det. Neblie/rååjse – 'stenröse' kan även passa in under RAÄs beskrivning av 'rösning' (se vaartije – 'varde (retningsmerke)'/'rösning').

³⁵ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "nuvhlie- enden av et ikke helt oppbrent vedtre". Jonar Thomasson har registrerat 'vargeld' efter muntlig tradition i samband med kulturminnesregistreringar under 1980-talet. 'Vargeld' är tjärtall som har blivit tänt eld på vintertid för att förhindra vargangrepp på renhjorden. Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. Muntlig uppgift, under 2011. Fjellheim, Jåma & Mjaatvedt, Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger, 168.

³⁶ Jonar Thomasson beskriver *råafa* som en "avlang oppbevaringsgamme uten *aernie* [ildsted (red. anm.)] og

riehpene [røykhull (red. anm.)]". Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-11-22. Se råafoe(a) och råafoe-buvrie för att se Bergsland & Mattsson Maggas (2007) beskrivningar.

⁴⁰ I RAÄs lista (2011-02-07) syftar 'röse' till en grav vilket kan vara fallet, men behöver inte att vara det. Neblie/rååjse – 'stenröse' kan även passa in under RAÄs beskrivning av 'rösning' (se vaartije – 'varde (retningsmerke)'/'rösning').

⁴¹ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Troligtvis ursprungligen från Vilhelmina eller Frostviken, se fotnot till *Sarvon gråvoh*. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴² Drake, *Västerbottenslapparna under förra hälften av 1800-talet*, 6. "Sarvon gråvoh, älggropar, funnos å få ställen i fjällskogen (D. Å. 154); å remmor [sandåsar], 3 á 4 alnar djupa; i dem funnos inga spjut; överlagda med tunna bräder, såsom spjälor, varå lades mossa, jämnt som marken (Å 47)." Sarvon gråvoh följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande sydsamisk ortografi. Observera att det samiska ordet står i plural. Drake hänvisar ordets bruksområde till Dorotea socken och Åsele lappmark.

⁴³ Mattsson Magga, *Norsk-sydsamisk ordbok Daaroen-åarjelsaemien baakoegærja*.

⁴⁴ I samband med en föreläsning i Røyrvik 2010-07-07 gav Ole Nordfjell en muntlig uppgift om *sjïeleboerne* (en så kallad 'offergrop') och vid samma tillfälle bekräftade Jonar Thomasson ordet. Mottagare av ordet var fil. Mag. i arkeologi Erik Norberg. Under en kulturminneregistrering till fjälls 2011-06-21 blev Nordfjell ombedd av Mariana Olofsson att berätta om *sjïeleboerne* medan det blev inspelat med diktafon. Han kommer inte ihåg exakt vem det är som har berättat för honom om *sjïeleboerne* eller när det skedde, men det var något som han hade hört berättats om när han var yngre. I samband med *sjïeleboerne* offrade de hela renar. När han frågade dem om hur de gjorde dessa *sjïeleboernh* fick han förklaringen att de gjorde en ganska djup grop och lade sten runt så det blev en ganska stor ovalformad stenring. Vid en fråga till Nordfjell om han hade hört om *varför* de gjorde [grävde. red. anm.] *sjieleboerne* så svarade han att det gjorde han nog, men de som berättade om det, det är väl kanske så pass gammalt att de visste väl kanske inte riktigt. Han minns inte att han fick någon god eller exakt förklaring på det, men som han förstod det så lade de hela renkroppen ned där och att litegrann av hornen stack upp när de hade lagt över jord eller sten eller vad de nu använde. Nordfjell, Ole; pensionerad renskötare, Trones, Nord-Trøndelag. Ljudupptagning 2011-06-21.

Sjieleboerne avser vanligtvis offrande av ren som grävs ner i kanten av en myr som ett offer till dödsguden Rota i syfte att få eller behålla renlycka och välgång. Tillagt av fil. Mag i arkeologi Erik Norberg. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. ldut, 1993).

⁴⁵ Mebius, Hans. *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*. Östersund, 2008, 71-72. Enligt Mebius är *tseegkuve* en privat offerplats och *sjïelesijjie* en allmän offerplats. Mebius, *Bissie: studier i samisk religionshistoria*, 152.

⁴⁶ Mebius, *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*, 71-72. Enligt Mebius är *tseegkuve* en privat offerplats och *sjïelesijjie* en allmän offerplats. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴⁷ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁴⁹ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Jåma, Albert. Spor etter barnekulturen. *Åarjel-saemieh – Samer i sør*. Årbok nr. 7. Sigbjørn Dunfjeld (red). Snåsa: Saemien Sijte 2001, 68.

⁵¹ Soevestahke användes också i syftet att göra renen tam. Med rökens hjälp blev renen mer van människan. I Bergsland & Mattsson Magga (2007) står det "soeves, soevese – rauke (ild som en har lagt torv og einer på for at det skal ryke svært, mot myggen)". Drake, Västerbottenslapparna under förra hälften av 1800-talet, 41. Drake har ett avsnitt i kapitel IV. Renarnas vård som benämns för "E. Rökeldar göras som skydd mot insekter" och informationen tillhör Dorotea socken och Åsele lappmark.

 52 Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

³⁷ Ibid.

³⁸ Ibid.

³⁹ I Bergsland & Mattsson Magga (2007) översätts *rååjse* till 'steinrøys, varde'. I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) överensstämmer inte beskrivningen av 'varde' med det som avses med 'røys' i denna ordlista. Vi väljer att utgå från NIKUs 'røys' och RAÄs beskrivningar av 'röse' och 'rösning'. För att läsa mer om 'varde', se *dållevaartije* – 'ildvarde (varslingssytem)'/'vårdkase' och *vaartije* – 'varde (retningsmerke'/'rösning'.

⁴⁸ Ibid.

⁵³ Ibid.

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. *Staaloej gåetierigkie* är ursprungligen från Vilhelmina. Manker, *Fångstgropar och stalotomter*, 239. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵⁶ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. *Staaloej gåetiesijjie* är ursprungligen från Frostviken. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. ldut, 1993).

⁵⁷ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993). *Staaloesijjie* kom in i ordlistan genom Snåsa kommunes sydsamiska språkkonsulent Ellen Bull Jonassen som ett tillägg till *maadtoen orresje* (se slutnot 30). Därefter blev det inlämnat fler ord for stalotomt tillhörande från Vilhelmina- och Frostvikenområdet (se slutnoterna 18-19, 55-56).

Fjellheim, Jåma & Mjaatvedt, Sørsamiske kulturminner FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger, 168. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁵⁹ Litteraturtips. Jåma, Spor etter barnekulturen. *Åarjel-saemieh – Samer i sør*. Årbok nr. 7, 61-70.

⁶⁰ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. En *syölmedahke* kan till exempel bestå av en eller flera stockar som läggs över bäcken. Huvudsaken är att man tar sig över bäcken. Sørsamisk språkkonsulent i Snåsa kommune Bull Jonassen, Ellen och två samiska traditionsbärare Thomasson, Jonar och Westerfjell, Nils Arvid; arbetsgruppmöte i Trones 2011-04-13. Detta ord finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶¹ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶² Ibid.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁵ "Tjåervievåarhkoe – Sted der horn av rovdyrsrevet rein har blitt steinet ned og bortgjemt". Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁶ Mebius, Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare, 71-72. Enligt Mebius är tseegkuve en privat offerplats och sjielesijjie en allmän offerplats. Mebius, Bissie: Studier i samisk religionshistoria, 150. Ordet finns också i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁷ Mebius, *Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare*, 71-72. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Mebius, Vaajese: Torkel Tomasson sydsamisk traditionsbärare och forskare, 71-72. Tomasson, Torkel. Några sägner, seder och bruk, upptecknade efter lapparna i Åsele- och Lycksele lappmark samt Herjedalen sommaren 1917. Lindin, Leif & Rydving, Håkan, (red.). Uppsala, 1988, 57-58. Tomasson menade att ordet tsikku inte användes i Tärna. Se även fotnot till virosadje. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁶⁹ I NIKUs nomenklaturliste (2011-01-18) är betydelsen av 'varde' detsamma som ett varslingssystem och motsvarigheten i RAÄs lista blir 'vårdkase'. För att NIKUs 'varde' inte ska förväxlas med 'varde' i samma mening som RAÄs 'rösning' så särskiljs de med de samiska orde *Dållevaartije* (varde, varslingssystem) och *Vaartije* (varde, retningssystem). NIKUs beskrivning av 'røys' passar bättre i hop med RAÄs beskrivning av 'rösning'. NIKU (2011-01-18): 'Røys' – "Steinrøys av ubestemmelig karakter som ikke med sikkerhet kan avskrives som kulturminne. Det kan være naturdannelse, sammenkastet rydningsstein av uviss dato, grensemerke og, tilfeldig steinansamling etc." RAÄ (2011-02-07): 'Rösning' – "En eller flera stenar uppresta eller upplagda stenar som kan ha fungerat som riktmärke eller liknande". I NIKUs nomenklaturliste är 'vete' en annan variant av 'varde' i betydelsen av ett varslingssystem.

⁷⁰ Bäckman & Kjellström, (red.), *Kristoffer Sjulssons minnen*, 63. *Vero* följer källans stavning och inte nuvarande sydsamisk ortografi. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. ldut, 1993).

⁷¹ Bäckman & Kjellström, (red.), *Kristoffer Sjulssons minnen*, 64. *Verogerke* följer källans stavning och inte nuvarande sydsamisk ortografi. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Inlämnat av Thomasson, Jonar; sydsamisk traditionsbärare, Røyrvik, Nord-Trøndelag. E-mail, 2010-07-03. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

⁷⁴ Tomasson, Några sägner, seder och bruk, upptecknade efter lapparna i Åsele- och Lycksele lappmark samt Herjedalen sommaren 1917, 57-58. Tomassons informant var Nils Andersson Vinka från Kullen, södra Storfjäll i Tärna socken och uppteckningen skedde den 28 juli 1917.

⁷⁵ Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).

Marek, Samene i Susendalen, 214-215. Vupme följer källans stavning och följer därmed inte nuvarande

sydsamisk ortografi.
⁷⁷ Årromegoese är en gran som någon har bott in under. Fjellheim, Jåma & Mjaatvedt, *Sørsamiske kulturminner* FÆREN. Meråker-Verdal-Stjørdal- Levanger, 168. Ordet finns inte i Bergsland & Mattsson Magga (2. uppl. Idut, 1993).